

Ötven meggypiros kötet

Krúdy minden fellelhető művének kiadására készül a Kalligram

Ötven vászonkötésű, meggypiros kötet lesz, és tartalmazni fogja Krúdy Gyula minden fellelhető művét. Ez lesz tehát az első „teljes Krúdy”. De nem kritikai kiadás, mondja *Kelecsényi László* a márciusban indult új Krúdy-sorozat egyik szerkesztője, mert ahhoz nem áll rendelkezésükre megfelelő tudományos apparátus. A kiadás mégis kritikai igényű igyekszik lenni, annak a szerkesztési elveit követi.

A nagy vállalkozást a pozsonyi Kalligram Kiadó indította el, miután 2003. december 31-én, hetven évvel az író halála után lejárt a szerzői jogok törvény szerinti védelme. Két kötet ki is jött már a nyomdából. Mindjárt az első olyan ifjúkori regényekkel, mint a *Hat napig kerékpáron*, az *Üres a fészek*, az *Ifjúság*, a *Hamu*, amelyek legfeljebb százéves antikvár példányokban voltak eddig olvashatók, hisz kihagyták őket minden korábbi válogatásból. Pedig a háború után megjelent két nagyobb Krúdy-sorozat is. Mindkettő *Barta Andrást* válogatásában, aki nagyon sok korai művet kihagyott. A jelen sorozat szerkesztői, *Beveczky Gábor* és *Kelecsényi László* szerint az író ifjúkori terméséből csak töredék jutott el a mai olvasóhoz. Talán terjedelmi, talán ízlésbeli okokból.

Beveczky a régi újságokból kibányászott ismeretlen (sok esetben még a bibliográfiában sem szereplő) elbeszélések arasznyi vastag másolatkötegét tette le a kiadó asztalára. A szerkesztői munkamegosztás szerint ő gondozza majd az új kiadásban az elbeszélés-, valamint a publicisztika köteteket, *Kelecsényi László* pedig a regényeket. Utóbbi szintén nem kis feladat, hisz a regények száma is közelíti a százat. S akad gondozni-, pótolnivaló. Itt vannak például a szövegváltozatok, mint a *Nagy kópé*, az *Őszi utazások* a vörös postakocsin vagy a *Francia kastély* szövegvariációi és a *podolini kísértet* kereskedelmi okokból megcsontított kiadása. Az alapszöveg meghatározásánál általában az író életében megjelent utolsó kiadást tekintik mérvadónak, de indokolt esetben ettől eltérnek. Több helyen találkozni egyébként a második világháború utáni cenzúra nyomaival is. Az 1901-ben megjelent *Aranybánya* című regény 1960-as kiadásában például egy egész oldalt kihagytak, melyben Krúdy a zsidókról értekezik. Hasonló történt *A tiszaez-*

lári Solymosi Eszter 1975-ös közreadásában is, utóbbinál a hiányokat csak a tavalyi új kiadás pótolta a meglévő kézirat alapján. Nagyon sok a figyelmetlenségből adódó hiba is. Olykor egész mondatok kimaradtak, például az 1968-as *Komédia* című drámakötetből, amelyben *A vörös postakocsi* színpadi változata sem az eredeti szöveggel, hanem *Kelecsényi* feltételezése szerint az akkori vígszínházi előadás szövegével jelent meg. A *Kalligram*-sorozat áprilisban megjelent második kötete egyébként éppen a drámákat,

dramatikus szövegeket tartalmazza: *A vörös postakocsi* eredeti változatával, s jó néhány újdonsággal.

Kelecsényi László szerint Krúdy azon íróink közé tartozik, akitől érdemes mindent megjelentetni. Ez jelen esetben még üzleti sikert is hozhat. Új értékek kerülnek nyilvánosság elé, feledéstől megmentett remek írások, amelyek bizonyosan átformálják például a fiatal Krúdyról alkotott eddigi képet: már akkoriban sem csak *Turgenyev-utánézés*eket írt.

CSORDÁS LAJOS

Az író tizennyolc éves korában